

[N. P. Jensen.]

over Fødsler og Dødsfald at holde det gaende indtil den næste store Folketælling. Det var under denne Forudsætning, at jeg og ganske sikkert ogsaa mange andre gik med til Folkeregisteret. Men dette har ifølge min Mening ingenlunde virket saa tilfredsstillende, som man skulde have Ret til at vente. Nu er Forholdet det, at f. Eks. i den By, hvor jeg hører hjemme — og det samme gælder sikkert mange andre Steder —, kommer der, til Trods for at vi har faaet dette Folkeregister, Aar efter Aar et stort Folketællingsskema, hvor hvert enkelt Menneske maa udfylde en Snes forskellige Rubrikker af den mest detaljerede Karakter. Dette sker, siger man, for at holde Folkeregisteret i Orden. Ja, men Folkeregisteret er jo gammelt nu; og er det virkelig nødvendigt for at holde Folkeregisteret i Orden — Aalborg har, lad os sige et halvt Hundrede Tusinde Indbyggere —, er det nødvendigt at sætte hele dette Apparat i Gang for de — maaske nogle Hundrede Fejl, som der kan være Tale om? Man maa kunne finde dem, der kniber udenom, ad anden Vej uden Aar efter Aar at lave dette uhyre Apparat. Saa siger man: Ja, men vi er af forskellige Grunde nødt til at have det, der er Alimenterne, dem skal vi kunne følge, der er Flytninger fra den ene Kommune til den anden, det er af skattemæssig Interesse at se, hvor Folk flytter hen, saa at de ikke undrager sig Skatten. Ja, det lader sig høre, men saa er Folkeregisteret altsaa ikke saa meget værd endda; jeg skal for øvrigt ikke opholde mig ved, om det er Folkeregisteret, der er i Uorden, eller hvad Aarsagen er. I en Landkommune tæt ved Aalborg er der mellem 200 og 250 Skatteydere — jeg har faaet en Fortegnelse derover, men jeg glemte at nedskrive Tallet, jeg tror, det var 237, i alt Fald laa det et Sted mellem 200 og 250 —, som den paagældende Landkommune er ude af Stand til at finde. Det er et urimeligt Forhold, at der ofres store Summer paa Folketællinger og Folkeregistre, naar der saa kommer den ene Landkommune efter den anden og siger: Vi kan ikke finde nogle Hundrede af vore Skatteydere; det er et Forhold, som ikke i Længden bør opretholdes. Jeg kunde nævne en Kommune til — jeg har dog ikke foretaget nogen Optælling, men ogsaa dér er det et ganske urimeligt Antal. Det kan være, at Folkeregisteret ikke virker tilfredsstillende, eller maaske er det de kommunale Bestyrelser, som ikke virker tilfredsstillende, det skal jeg ikke blande mig i, men Faktum er, at

alt dette koster et urimeligt Skriveri frem og tilbage, efter min Mening til ingen Verdens Nytte. Nu har man hævdet overfor mig: Ja, men den Folketælling koster ikke ret meget; den Konferering, som skal foretages mellem de gamle Lister og de nye, koster ikke mere end nogle faa Hundrede Kroner. Dertil svarer jeg som gammel Statistiker — jeg svarer her, jeg har ikke kunnet svare vedkommende hjemme —: Naar man for 50 000 Mennesker Aar efter Aar samler tyve Spørgsmaal sammen for hvert og saa kun anvender nogle faa Hundrede Kroner til Udnyttelse af dette Materiale, bliver det faktisk ganske umuligt at faa noget virkeligt Udbytte af dette Materiale. Husk paa, det drejer sig om 1 Million Spørgsmaal. Den allersimpleste Behandling vilde være at konferere hver enkelt Opgivelse fra hver enkelt Mand med de i Folkeregisteret liggende Kort; men dette lader sig slet ikke foretage for tilnærmelsesvis det nævnte Beløb. Med andre Ord, man samler og samler Aar efter Aar disse Oplysninger og udnytter dem ikke, de *kan* ikke udnyttes for det Beløb, der er Tale om. Det er antagelig Indenrigsministeriet, dette sorterer under. Der er noget skævt ved dette Forhold mellem de kommunale Folketællinger og Anvendelsen af Folkeregistre og saa Vanskeligheden ved at finde Skatteyderne, det forekommer mig ganske uomtvisteligt. Dersom jeg ved disse Udtalelser skulde give Anledning til, at man finder, hvor Fejlen ligger, skulde det glæde mig. Det er ganske urimeligt at opretholde disse Folketællingsskemaer, naar man ikke udnytter dem.

Jeg vender mig til et andet Punkt: En Instruks, der for nylig er kommet fra Justitsministeriet. Den ser meget uskyldig og maaske ogsaa tiltalende ud, men jeg stiller mig alligevel uhyre skeptisk overfor den. Den angaar Sognefogdernes Bogføring og Revisionen deraf. Man kan sige, at det er en Selvfølge, at Sognefogderne skal føre Regnskab med de offentlige Midler, de har. Det er rigtigt nok. At føre Kassebog er dog maaske mindre nødvendigt. For en meget stor Del af Sognefogdernes Vedkommende skulde jeg antage, at Hovedparten af de offentlige Midler, de har med at gøre, er Skatterestancer. Gennem Aarenes Løb har jeg erhvervet noget Kendskab til disse Forhold. Sognefogderne faar Restancelister, som selvfølgelig godt kan andrage nogle Tusinde Kroner; paa disse Lister er angivet hver enkelt Mands Navn og Bopæl, og endvidere er der en Afskrivningsrubrik, hvor Sognefogeden kan gøre en Notering i det Øjeblik, han modtager Pengene. Det sker paa en ganske